

ved en Vurdering, som udtrykte Gennemsnittet af de tre foregaaende. Saa havde der været nogen Mening i det, thi saa havde man skabt en Beskyttelse imod, at der kunde blive truffet en Afgørelse, som var den uheldigst mulige for de Mennesker, der kommer i Besiddelse af disse Jordbrug.

Det Forslag, som fra konservativ Side er stillet om at yde Byggelaan lig den fulde Byggesum til en lav Rente af 3 pCt., staar stadig for mig som den heldigste Løsning. Men næst efter denne anser jeg — ogsaa i Modsætning til det ærede Medlem fra Ribe — den Løsning, som har fundet Udtryk i Lovforslaget, for den heldigste. At det af Venstre stillede Forslag vilde være bedre, kunde det ærede Medlem fra Ribe kun have gjort gældende med nogen Ret, dersom det havde foreslaaet, at man stadig skulde nedskrive Byggesummen med 30 pCt. Det var nemlig det svage Punkt i Venstres oprindelige Forslag, at man ikke gik til at foreslaa en stedsevarende procentvis Nedskrivning, men kun til en procentvis Nedskrivning for et Aar ad Gangen, idet man saa til næste Aar atter skulde tage Bestemmelse om, hvorvidt man vilde nedskrive og med hvilken Procent. Der fremkom saaledes den Risiko, at der det følgende Aar ingen procentvis Nedskrivning vilde finde Sted. Derfor var Forslaget efter min Mening overordentlig uheldigt, og derfor maa jeg betragte det som et absolut Gode, at man er enedes om de Radikales Forslag paa Byggespørgsmaalets Omraade fremfor Venstres, men jeg vilde selvfølgelig have foretrukket, at man var naaet til at enes om det af os stillede Forslag.

Det glæder mig, at der oppe i Landstinget er taget Hensyn til en Ændring, som var indeholdt i det konservative Forslag her i Tinget, og at man har indført en Bestemmelse om, at Staten skal have Forkøbsret til disse Ejendomme, saafremt de ikke gik i Arv til nærmeste Arving. Der blev her i Tinget fra radikal Side gjort gældende, at det ikke var nødvendigt, thi gennem de periodiske Omvurderinger satte man en Bom for Spekulation i disse Brug. Jeg hævdede den Gang, at det passede ikke, de periodiske Omvurderinger vilde absolut ikke kunne forhindre Spekulation i disse Brug. Det glæder mig, at man nu er kommet til Erkendelse af, at dette var rigtigt, og at man maatte foretage noget yderligere for at stoppe en saadan Spekulation. Derfor hilser jeg Bestemmelsen i § 7 med Glæde,

og jeg tror, det vil vise sig, at den vil blive til megen Gavn.

Derefter vil jeg vende mig til § 4. Det er denne Paragraf, der bevirker, at jeg betragter Loven som havende saa godt som ingen Betydning for de Mennesker, vi har ønsket at hjælpe til at komme i Besiddelse af Jord, nemlig først og fremmest Landarbejderne og derefter andre Arbejdere Landet over, som maatte vise sig at have Evner paa dette Omraade. Som det høje Ting vil erindre, gjorde jeg under Behandlingen her i Tinget af Sagen angaaende Præstegaardsjorder, i hvilket Lovforslag de samme Bestemmelser var optagne, gældende, at disse Bestemmelser efter min Mening var meget mangelfulde, idet man havde udeladt Bestemmelsen om, at et Menneske for at komme i Besiddelse af et saadan Jordbrug skulde have taget Del i Landbrugsarbejde i 4 Aar efter sit fyldte 18de Aar. En saadan Bestemmelse har jo staaet i den bestaaende Statshusmandslov. Dette Krav fra vor Side havde Partiet Venstre under Udvalgsbehandlingen i og for sig intet at indvende imod. Paa et vist Tidspunkt var det gaaet med dertil, men gik paa et andet Tidspunkt fra det, og det er endnu ikke gaaet op for mig, hvad der har bevirket denne Stilling fra Venstres Side. Endnu mindre er det gaaet op for mig, hvad der har bevirket, at de andre Partier, de Radikale og Socialdemokraterne, ikke har villet optage dette Krav. Det er nemlig for mig et meget vigtigt Punkt, at Samfundet sikrer sig, at de Mennesker, som vil udøve et eller andet Erhverv i Samfundet, ogsaa gør sig den Ulejlighed at dygtiggøre sig indenfor Erhvervets Omraade. Det er dog Gud ske Lov saaledes, at de forskellige Erhvervs Udøvere søger hver indenfor sit Fag at dygtiggøre sig saa godt som muligt for at bringe saa meget ud af Erhvervet som muligt. Men her staar man pludselig overfor, at der fra Lovgivningsmagtens Side bliver truffet en Bestemmelse, hvori den siger, at ligeegyldigt om et Menneske har Begreb om at dyrke Jorden eller ikke, dersom han ønsker at komme i Besiddelse af Jord, kan han faa den, naar han opfylder de Betingelser, der kræves. Om han kan dyrke den og bringe noget ud af den, er os aldeles ligeegyldigt. Et saadant Standpunkt kan man efter min Mening ikke indtage; det er ganske uforsvarligt overfor Samfundet. Samfundsmæssigt set maa man kræve, at de Mennesker, som ønsker at komme i Besiddelse af dansk